

moldavská PANORÁMA

SZEPSI PANORÁMA

ročník II. | II. évfolyam
december 2017 | 2017. december
číslo 4. | 4. szám
zadarmo | ingyenes

Zimná údržba komunikácií

Téli útkarbantartás

Bezpečnosť v meste

Közbiztonság városunkban

Večná téma - Rómovia v Moldave
Állandó téma: Romák Szepsiben

Vážení čitatelia!

**Moldavská panoráma vám umožňuje zverejniť váš riadkový inzerát.
Občianska inzercia slúži pre potreby občanov a nemá komerčný charakter.**
**V prípade vašej požiadavky podania inzerátu kontaktujte
mediálne oddelenie mesta Moldava nad Bodvou
na telefónom čísle 0917 677 111 alebo nás navštívte osobne
v Inkubátorovom dome na prvom poschodí č. dverí 219.
Inzercia je spoplatnená podľa cenníka: 50 centov/slabika/číslica.**

Dávame do pozornosti podnikateľom so sídlom v meste Moldava nad Bodvou jedinečnú možnosť. Prví štyria, ktorí sa obrátia na redakciu, majú možnosť bezplatnej reklamy v časopise Moldavská panoráma v nasledujúcom vydaní. Neváhajte a obráťte sa na nás. V ďalších číslach bude reklama spoplatnená podľa cenníka 100 eur za formát A6.

Požiadavky na grafické podklady:

- grafiku je potrebné pripraviť vo formáte A6 na výšku (105x148 mm)
- dátu je možné dodať v nasledujúcich formátoch:
pdf, cdr, psd, ai, eps, jpg, tiff (rozdelenie min. 300 DPI)
- inzertné podklady prosíme dodať osobne, alebo mailom na fulop.tomas@moldava.sk

Kedves olvasóink!

**A Szepsi Panoráma lakossági hirdetésre kínál lehetőséget.
A civil hirdetések a lakosságot szolgálják, nem kereskedelmi jellegűek.
Abban az esetben, ha hirdetni szeretnének, lépjene kapcsolatba a Város
média osztályával a következő telefonszámon 0917 677 111 vagy
látogassanak meg minket személyesen az Inkubátorház első emeletén
a 219-es irodában. A hirdetés árlistája a következő: 50 cent/szótag/szám.**

**Szepsi székhelyű vállalkozóknak egyedi lehetőséget kínálunk.
Az első négy hirdető, akik kapcsolatba lépnek a Szepsi Panoráma
szerkesztőségével díjtalanul hirdethet következő lapszámunkban.
Ne habozzanak keressenek fel minket. A továbbiakban, minden A6-os
nagyságú hirdetés 100 euróba fog kerülni.**

Grafikai követelmények a hirdetésekhez:

- A grafikákat a következő méretben kérjük elkészíteni: függőleges A6 (105x148 mm)
- Az adatokat pdf, cdr, psd, ai, eps, jpg, tiff (min. 300 DPI felbontásban) fogadjuk el
- A hirdetéseket személyesen vagy a fulop.tomas@moldava.sk e-mail címre kérjük

Vydáva | Kiadja: Mesto Moldava nad Bodvou, Školská 2, 045 01 Moldava nad Bodvou, IČO: 00324451

Grafika, zálomenie | Grafika, tördelés: Tomáš Fülöp

Tlač | Nyomtatás: Glasfol s.r.o., www.glasfol.sk

Zodpovedný redaktor | Főszerkesztő: Mgr. Nikola Koložová

Preklad | Fordítás: Ágnes Csontos

Fotografie | Fényképek: Ágnes Csontos, Mediaworks

Evidenčné číslo | Bejegyzési szám: 5397/16

ISSN 2453-871X

Mesto Moldava nad Bodvou a jej nová tvár

Hľadáme a začíname postupne meniť tvár nášho mesta. Hľadanie ideálneho mesta nie je ovela mladšie než mestá samotné, jeho forma sa však mení – od traktátov starovekých filozofov cez náčrty ideálnych miest k chartám moderného urbanizmu.

Budúci vývoj bude nevyhnutne hľadať súlad s prostredím, priateľskú koexistenciu mesta s územím, na ktorom stojí, no i s jeho širším zázemím, či už prírodným alebo sídelným. V rozpočte a investičnými akciami od roku 2015 sa snažíme uspokojiť potreby obyvateľov na miestnej úrovni. Víziou je zdravé, obytné a spravodlivé mesto v záujme jeho občanov a priľahlého okolia.

Mestu sa darí, svedčí o tom aj hospodárenie za rok 2015, v ktorom sme skončili hospodárenie s historicky najvyšším prebytkom za posledné roky vo výške 417.470,72 Eur, pričom sa nám zároveň podarilo znížiť záväzky mesta a opäťovne znížiť aj zadlženosť mesta. Hospodárenie mesta Moldava nad Bodvou v roku 2015 – 2016 prinieslo do mestskej kasy finančné prostriedky na rezervnom fonde vo výške 636.000 Eur. Rok 2017 by malo mesto uzavrieť s prebytkom vo výške 150.000 Eur. Rezervný fond obce je peňažným fondom mesta, ktorý v zmysle zákona možno použiť len na kapitálové výdavky, t.j. na zhodnotenie majetku mesta, ako je napr. výstavba nových ciest a chodníkov, parkovisk, celková oprava budov, streich, výstavba nových stanovišť na zber komunálneho odpadu, osvetlenia a pod.

V súčasnej dobe sa predkladá mestskému zastupiteľstvu aj verejnosti na schválenie rozpočtu na roky 2018 – 2020. Aj v tomto rozpočte predkladáme na schválenie projekty, ktorými sa postupne bude meniť tvár mesta Moldava nad Bodvou. Finančie, ktoré sa podarilo ušetriť navrhujeme využiť na rozvojové projekty, v druhej väčšine na rozvoj všetkých mestských časťí a taktiež v prospech všetkých Moldavčanov. Prebytok mesta vznikol sčasti zo strany príjmov, a to z výberu daní či zapojením zdrojov získaných

efektívnejším manažovaním pohľadávok (vymáhajú sa nedoplatky na daniach a poplatkoch za komunálny odpad), z časti ho tvoria financie z predaja pozemku pre výstavbu Cirkevného centra a efektívnym verejným obstarávaním.

Rozpočet pre rok 2018 je navrhnutý ako prebytkový, je rozvojovým rozpočtom, ktorý vychádza a nadväzuje na rozpočtové roky 2016 – 2017, udržuje a prekračuje vo všetkých programoch minimálnu výšku výdavkov ako v roku 2017. Rozpočet na rok 2018 zabezpečuje pokračovanie rozbehnutých investičných akcií a zabezpečuje vykrytie nových zvýšených výdavkov, zároveň je plnením Programu rozvoja mesta na roky 2016 – 2023. Finančie v roku 2018 budú využité v projektoch hlavne v oblastiach:

- mestskej infraštruktúry - rekonštrukcia chodníkov a budovanie nových chodníkov a parkovísk, vybudovanie bezbariérových prieschodov či výmena a vybudovanie stĺpov verejného osvetlenia, odvodnenie spevnených plôch pozemných komunikácií, ktoré budú kryté z vlastných zdrojov mesta (110.000 Eur), rekonštrukcia, modernizácia a výstavba parkovísk – vytvorenie nových parkovacích miest pre obyvateľov mesta na ul. Nám. Mieru, pričom sa navrhujú zdroje z rezervného fondu mesta (55.000 Eur), vytvorenie nových parkovacích miest pre obyvateľov mesta
- na ul. Severná, ktorá je zapracovaná v rozpočte mesta na rok 2018 (55.000 Eur)
- školstva (rekonštrukcia strechy budovy ZŠ na ul. Severná, pričom sa navrhujú zdroje z rezervného fondu mesta – 146.000 Eur, rekonštrukcia budovy Základnej umeleckej školy – I. etapa, pričom sa navrhujú zdroje krytie z rezervného fondu mesta – 190.000 Eur, pripravený je projekt na rekonštrukciu MŠ na ulici Krátká);
- rekonštrukcie mestských budov (rekonštrukcia Domu smútku, kultúrnych domov v Moldave nad Bodvou a mestskej časti Budulov a ďalších mestských objektov);
- bývania – rekonštrukcia budovy na ul. Hviezdoslavovej, so súpisným číslom: 21 (bývalý internát) na prestavbu bytovej jednotky z prostriedkov Štátneho fondu rozvoja a bývania, za účelom rozvoja bývania na území mesta (cca. 730.000 Eur); rekonštrukcia budovy na ul. ČSA č. 9, 11 na prestavbu bytovej jednotky z návratných zdrojov financovania, za účelom rozvoja bývania na území mesta (280.000 Eur);
- životného prostredia - realizácia podzemných kontajnerov na ul. L. Štúra (40.000 Eur) a realizácia polopodzemných kontajnerov (20.000 Eur), pričom sa navrhujú zdroje z rezervného fondu mesta
- revitalizácia verejných priestorov a vnútroblokov - opatrenia na zlepšenie mestského prostredia, oživenie mesta a znižovanie znečistenia ovzdušia – revitalizácia vnútorných blokov bytov (napr. ulica Krátká) – prvky malej infraštruktúry, mestské multifunkčné zóny (mestská časť Terasa)

Aj v roku 2018 chceme nadviazať na pozitívny vývoj roku 2017, na všetky dobré rozvojové programy, ktoré sa nám podarilo v predchádzajúcich rokoch presadiť.

PaedDr. Klára Vranaiová, PhD.
prednostka Mestského úradu

ilustračný záber / illusztrációs kép

Mesto Moldava je pripravené na zimnú údržbu komunikácií

Technické služby mesta Moldava pripravili mesto na zimnú údržbu komunikácií. Potvrdili sériu opatrení pre efektívnu údržbu mestských komunikácií počas zimného obdobia. Štáb určil najfrekventovanejšie miesta, kde je v čase nepriaznivých poveternostných podmienok nevyhnutná denná kontrola, navrhlo procesy, nástroje a mechanizmy na efektívnu údržbu mestských komunikácií.

Primátor mesta Slavomír Borovský načrtol nový systém zimnej údržby pred dva a pol rokmi s cieľom zefektívniť prípravu a výkon zimnej údržby. Inicioval vznik informačných liniek pre zaistenie priebežnej informovanosti o zjazdnosti komunikácií na ich území, aby pracovníci úseku technických služieb mohli pohotovo reagovať. Optimalizoval sa výber techniky podľa charakteru komunikácie.

Odstraňovať sneh a ľad z ulíc Moldavy nad Bodvou budú tento rok dva traktory s pluhom a jedna multikára - sypač. Vypomáhať budú pracovníkom technických služieb aj aktivační pracovníci. Ako informoval mestský úrad, v skladoch sa už nachádza 20 ton soli a 30 ton kamennej dryvy. Podľa potreby sa v priebehu zimy nakúpi ďalší posypový materiál.

So zimnou pohotovosťou začína mesto podľa poveternostných podmienok 1. decembra 2017 a končí približne 1. marca 2018. Riadenie zimnej údržby je rozdelené do niekoľkých stupňov podľa naliehavosti a rozsahu zásahu komunikácií zlými poveternostnými podmienkami. V záujme skvalitnenia zimnej údržby zabezpečuje mesto súčasne aj zvýšenú kontrolu kvality posypových materiálov a určuje podmienky preventívneho posypu. Sneh a ľad sa bude odstraňovať aj z chodníkov.

O údržbe komunikácií a chodníkov a jednotlivých zásahoch v meste bude mesto pravidelne informovať verejnosť prostredníctvom dostupných médií, kde sú uvarenené aj telefónne čísla, na ktorých je možné informovať sa o aktuálnom stave údržby, nahlasovať kritické, či havarijnú situáciu a miesta.

Telefonický dispečing zimnej údržby začne fungovať od 1. decembra 2017. Na telefonickom dispečingu sa občania môžu informovať o postepe prácu pri zabezpečovaní zjazdnosti a schodnosti ciest, chodníkov a verejných priestranstiev počas zimy.

PÁRNE TÝŽDNE - p. LAGOSZ (Polák, Graffy)
tel.: 0918 786 985

NEPÁRNE TÝŽDNE - p. HARSÁNYI (Fabó, Zsarnai)
tel.: 0917 677 116

Szepsi városa felkészült a téli utak karbantartására

Szepsi városának techinkai részlege felkészült a téli utak karbantartására. Amiatt, hogy hatékonyan tudják a kívánt állapotokat fenntartani, megerősítettek egy sor intézkedést, így a kommunikációt is. A stáb azonosította a legfrekventáltabb helyeket, ahol a kedvezőtlen időjárási viszonyok között napi ellenőrzésekre lesz szükség, terveket dolgoztak ki és eszközöket készítettek fel hogy hatékonyabbak lehessenek.

Borovský Slavomír polgármester két és fél éve körvonalazta az új téli karbantartási rendszert, hogy hatékonyabbá tegye a téli karbantartás előkészítését és teljesítményét. Megindította az információs vonalak létrehozását, hogy biztosítva legyen a folyamatos kommunikáció és ezáltal a műszaki szolgálat azonnal reagálhasson. A technika megválasztását a kommunikáció természetének megfelelően optimalizálták.

A hó és a jég eltávolítását Szepsi utcáról idén két traktor hóékelével felszerelve, valamint egy multicar fogja végezni. Természetesen a közmunkaprogramban résztvevők is aktív segítséget nyújtanak. Amint a Városi Hivataltól megtudhattuk 20 tonna só és 30 tonna homok vár a raktárban. Természetesen szükség esetén több szóróanyagot vásárolnak majd.

A téli időszak 2017 december elsején kezdődik és 2018 március elsejéig tart. A téli útkarbantartás több fokozatra oszlik a rossz időjárási viszonyoknak és a súrgósségg mértékének megfelelően. A téli útkarbantartás javításának érdekében a város fokozottan ellenőri a szóróanyagok minőségét, és meghatározza a megelőző szórás feltételeit. A hó és a jég is eltakarításra kerül a járdákról.

Az utak és a járdák állapotáról a város rendszeresen tájékoztatja a lakosságot az elérhető médiákon keresztül, ahogyan információs telefonszámok is rendelkezésre állnak, hogy tájékozódhassanak a karbantartások aktuális állapotáról, avagy a kritikus helyszínekről és az esetleges vész helyzetekről.

A téli telefonos diszpécserszolgáltatás 2017 december elsejétől indul. A diszpécserszolgáltatáson keresztül a polgárok tájékoztatást kaphatnak az utak járdák, nyilvános terek aktuális állapotáról.

PÁROS HETEKEN: LAGOSZ Úr (Polák, Graffy)
tel.: 0918 786 985

PÁRATLAN HETEKEN: HARSÁNYI Úr (Fabó, Zsarnai)
tel.: 0917 677 116

Mesto Moldava nad Bodvou a Mestské kultúrne stredisko
Vás srdiečne pozývajú na

VIANOCE V MOLDAVE

03.12.	16:00	Spoločné zapálenie 1. adventnej sviečky	HLAVNÉ NÁMESTIE
06.12.	17:00	Mestský Mikuláš	VEĽKÁ SALA MÁKS
10.12.	16:00	Adventný koncert RIMSKO-KOROLEVSKÝ KOSTOL	
11.12.	16:00	Vianočný stromček - vystúpenie detí CVČ CVrČek pre rodičov	VEĽKÁ SALA MÁKS
11.-21.12.	Vianočná burzazza	GLENIAJUM ŠTEFANA MOYSESA	
11.-15.12.	Vianočné tvorivé dielne	SPOJENÁ ŠKOLA, ŠPECIÁLNA ZAKLAĐENA ŠKOLA	
12.12.	16:30	Vianočný koncert ZUŠ	KONCERTNA SALA ZAHLADNE JUMELECKEJ ŠKOLY
13.12.	16:30	Vianočná besiedka detí MŠ Štvorlistok	VEĽKÁ SALA MÁKS
14.12.	16:30	Mestský Adventný koncert ZUŠ	INKUBATOROVÝ DOM
15.12.	16:00	Vianočný program	TRÍDU MÁVSELECI TERRA
16.12.	16:30	Vianočný program Spojenej cirkevnnej školy bl. Sáry Salkaházi a VJM	VEĽKÁ SALA MÁKS
16.12.	18:00	Slávnostné oččenovanie občanov mesta	VEĽKÁ SALA MÁKS
		Vianočné trhy s vianočným programom	HLAVNÉ NÁMESTIE
	16:00	vystúpenie detí moldavských ZŠ a študentov Gymnázia Š. Moysesa	HLAVNÉ NÁMESTIE
17.12.	ZANZIBAR - spevácka skupina z Maďarska	HLAVNÉ NÁMESTIE	
17.12.	13:00	Moldavský vianočný beh ŠK Bodva	VULICIACH MESTA
16.12.	16:00	Vystúpenie detí moldavských ZŠ, ŽSS Živena a koncert ZUŠ	HLAVNÉ NÁMESTIE
17.12.	17:00	NOCADEN - koncert speváckej skupiny	HLAVNÉ NÁMESTIE
18.12.	17:00	Vianočná akadémia a burzazza	JEDALENÍ 25 NA UL. SEVERNEJ
19.12.	15:30	Vianočná besiedka	TRIEDY MŠ STOMOŽNÁ
16.00	Vianočná besiedka ZŠ ČSA	VEĽKÁ SALA MÁKS	
16.00	Vianočná akadémia spojená s požárovom pre dôchodcov (MŠ Rosnička)	KO BUDULOV	
20.12.	09:30	Vianočná besiedka	TRIEDY MŠ ŠAĽA M. ŠAĽA ZŠ A SORSTREZEP
22.12.	09:00	Vianočná rozprávka - divadelné predstavenie v podaní žiačkov školy	TELOVÝTVORNÝ A SPOLEČENSKÝ VAM
		Vianočná akadémia	PINESTORY STREDNEJ ODBORNEJ ŠKOLY

Városunk vezetése és művelődési központja
szeretettel meghívja Önöket

SZEPSI KARÁCSONYÁRA!

dec. 03.	16:00	Közös gyertyagyújtás Advent első vasárnapiján	FÓTER
dec. 06.	17:00	Városi Mikulás	VMK
dec. 10.	16:00	Adventi koncert ROMAI KATOLIKUS TEMPLOM	
dec. 11.	16:00	"Karácsonyfa" - a szabadtéri központ műsora	VMK
dec. 11. - 21.	Karácsonyi cserévásár	STEFLAN MOSES GIMMÁZIUM	
dec. 11. - 15.	Karácsonyi alkotóműhelyek	SPECIÁLIS ISKOLA	
dec. 12.	16:00	A Szepsi Művészeti Alapiskola karácsonyi koncertje	IZSOKUDA KONCERTTERME
dec. 13.	16:30	Karácsonyi műsor a "Štvorlistok" óvodával	VMK
dec. 14.	16:30	A Szepsi Művészeti Alapiskola adventi koncertje	INKUBATORHÁZ
dec. 15.	16:00	Karácsonyi műsor "Veselá zebra" óvoda	VESELÁ ÓVDA ÓVODA
16:30	A Boldog Salkaházi Sára Egyházi Iskolák központ karácsonyi műsora	VMK	
dec. 16.	18:00	Városi kiütünetek ünnepélyes átadása	VMK
		Karácsonyi vásár	FÓTER
	16:00	A szepsi alapiskolák tanulóinak és a Š. Moyses Gimnázium diákjainak fellépése	FÓTER
	17:00	ZAMZIBAR - magyarországi együttes koncertje	FÓTER
dec. 17.	13:00	Karácsonyi futás a Bódva Sportklub szervezésével	SZEPSI UTCA
	16:00	A szepsi alapiskolák, a ŽIVENA asszonykörus és a Művészeti Alapiskola fellépése	FÓTER
	17:00	A "NOCADEN" együttes fellépése	FÓTER
dec. 18.	17:00	Karácsonyi akadémia és cseirevásár	IZSOKUDA ALAPISKOLA ÉTERÉNNE
dec. 19.	15:30	Karácsonyi műsor "Stonóžka"	STONÓŽKA ÓVODA
	16:00	A Csehszlovák Hadseregi Utcai Alapiskola műsora	VMK
	16:00	A "Rosnica - Levelibék" óvoda készönt az idősekkel, Karácsonyi akadémia	BODOLÍK KULTÚRHÁZ
	09:30	Karácsonyi műsor "Százszorszép Óvoda"	SZAZSZORSZÉP ÓVODA
dec. 22.	09:00	"Karácsonyi mese" a Magyar Tanítelvű Alapiskola előadásában	UTAÖTÖNMÉRTÉME
		Karácsonyi akadémia	SZEPSI SZAKKÖZÉPISKOLA

Z diania v meste

Mozzanatok a város életéből

Bezpečnosť v meste

Jednou z priorít mesta Moldava nad Bodvou je zabezpečiť pre svojich obyvateľov čo najvyššiu mieru bezpečnosti. Mestský úrad chce dosiahnuť, aby ľudia nemali strach prechádzať cez ulice mesta v hociktorú hodinu počas dňa. Na sekretariát Mestského úradu prichádzajú rôzne stažnosti, kde sa občania obracajú na vedenie mesta s požiadavkou, aby táktorá lokalita bola pod väčším drobnohľadom Mestskej polície. Jedna z písomných žiadostí obyvateľky mesta sa týkala opustených budov, kde sa podľa nej zhromažďujú vandali a nebezpečné osoby. Ide napríklad aj o budovu bývalej detskej nemocnice, ktorá je v správe Košického samosprávneho kraja. Mestská polícia okolo objektu pravidelne hliadkuje a vo zvýšenej miere sleduje dianie v celom okolí.

Pešie hliadky sa osvedčili

Pod vedením primátora Slavomíra Borovského sa počas predchádzajúcich rokov podarilo zaviesť pešie hliadky Mestskej polície, ktoré sa osvedčili aj v iných európskych krajinách. Príslušníci poriadkového útvaru mesta Moldava nad Bodvou vedia pohotovejšie reagovať a komunikovať s občanmi. Monitorujú celé mesto počnúc Terminálom integrovanej osobnej prepravy až po sídlisko v každom ročnom období. Práca Mestskej polície spočíva aj v hliadkovaní a usmerňovaní dopravy pred začiatkom vyučovania na ulici Československej armády. Deti sú azda najohrozenejšími účastníkmi cestnej premávky, a preto je dôležité, aby im Mestská polícia venovala vyššiu mieru pozornosti. Mesto Moldava je aktívne v podávaní žiadostí o granty aj v oblasti bezpečnosti. Samospráve sa darí v tomto smere a v záujme zvýšenia bezpečnosti modernizuje vďaka grantom bezpečnostný kamery systém a zavádzajú Miestnu občiansku poriadkovú službu.

Mesto Moldava dostalo 191 tisíc na občiansku poriadkovú službu

Prevencia kriminality, znielenie sociálneho vylúčenia Rómov, zníženie patologických javov, podpora sociálneho zabezpečenia. Tieto ciele naplní mestna občianska poriadková služba od 1. decembra 2017, na ktorú mesto získalo z eurofondov 191.000 eur. Na projekt je celkovo vyčlenených 205.000 eur.

Samospráva zrealizovala výberové konanie na ôsmich členov mestnej občianskej poriadkovej služby. Počas jedného mesiaca sa zúčastňovali na povinných kvalifikačných kurzoch. Organizačne sú zamestnanci zaradení pod zástupcu náčelníka Mestskej polície a strážiť budú lokality ako Debraďská, Budulovská, Bartalosova ulica a Ulica Československej armády. Predchodom mestnej občianskej poriadkovej služby bola rómska občianska hliadka, ktorá v Moldave začala fungovať už v roku 2014 a vznikali na ňu kladné odozvy.

Miestna občianska poriadková služba bude fungovať 36 mesiacov v podobnom duchu, ako rómska občianska hliadka. V poriadkovej službe sú prítomní aj zástupcovia rómskej komunity. Mesto očakáva zlepšenie rizikového správania v okolí, v ktorom budú preventívne pôsobiť, ale aj ochranu vlastníckych práv a dodržiavanie pravidiel občianskeho spolunažívania. Na vybraných miestach budú pôsobiť vždy dvaja označení príslušníci hliadky v čase od 7:00 do 22:00 hodiny.

Nikola Koložová

Közbiztonság városunkban

Szepsi város egyik legfontosabb prioritása, hogy garantálja a lakosság magasabb szintű közbiztonságát. A Városi Hivatal gondoskodik róla, hogy az emberek ne féljenek a város utcáin a nap bármely órájában. A Városi Hivatal titkárságára sok lakossági panasz érkezik, amiben a polgárok a vezetőség felé fordulnak segítségre, bizonyos helyeken fokozott rendőri jelenlétére igényt tartva. A lakosok ilyen írásos kérelmekben olyan épületeket említenek, ahol veszélyes személyek és csavargók gyűlnek össze. Ilyen például az egykori Gyerekkórház épülete amely a Kassai Önkormányzat fennhatósága alá tartozik. Az épület körül a rendőrök gyakran járőrznek és figyelik a környék eseményeit.

A gyalogos őrjáratok bizonyítottak

A polgármester Slavomír Borovský vezetése alatt az elmúlt években megalakult a városi rendőrség gyalogos őrjárata, mely más országokban is bizonyítottak és sikeresnek bizonyultak már. A Szepsi városi rendőrség tagjai így gyorsabban tudnak reagálni és könnyebben kommunikálhatnak a polgárokkal. Ők figyelik az egész várost a termináltól a lakótelepig minden évszakban. A városi rendőrség tagjainak munkája, hogy a Csehszlovák hadsereg utcai Általános Iskola tanításának kezdetekor járőrök irányítják, segítik a forgalmat. A gyermekek a legsebezhetőbb úthasználók, ezért fontos hogy a városi rendőrség kiemelt figyelmet fordítson rájuk. Szepsi városa aktív támogatja a biztonsági fejlesztéseket. Az Önkormányzat a biztonság növelése érdekében modernizálja a biztonsági kamerarendszert és a helyi polgári rendfenntartó szolgálat bevezetését is elindította.

Szepsi városa 191 ezer eurót kapott a Polgári rendfenntartó szolgálatra

A bűnözés megelőzése, a romák társadalmi kirekesztésének enyhítése, a kóros jelenségek csökkentése, a szociális biztonság támogatása. Ezeket a célokat 2017. december elsejtől helyi polgári rendelet teljesíti, amelyért a város 191.000 eurót kapott Európai uniós forrásokból. A projekt teljes költségvetése 205.000 euró.

Az önkormányzat a helyi Polgári rendfenntartó szolgálat nyolc tagjának kiválasztását indítványozta. A kiválasztottak egy hónapon belül részt vettek a kötelező képzésen. Az alkalmazottak a városi rendőrség fennhatósága alá kerülnek, és olyan helyeket fognak megfigyelni, mint a Debrődi, a Bodoltói, a Bartalos utca és a Csehszlovák hadsereg utca. A helyi polgári rendfenntartó szolgálat előfutára a roma polgárorség volt, amely 2014-ben Szepsiben kezdtett működni, és pozitív eredményeket ért el.

A helyi polgári rendfenntartó szolgálat 36 hónapig állna fenn, a roma polgárorséghoz hasonló szellemben. A roma közösségi képviselői is jelen vannak a szolgálatban. A város elvárasai közé tartozik a kockázatos magatartások visszaszorítása a környéken, munkájuk megelőző jellegű, de a tulajdonjogok védelme és a polgári együttélés szabályainak betartatása feladataik közé tartozik. A gyakorlatban a járőrök mindenkor párban járnak a kijelölt helyeken 7:00 - 22:00 óra között.

Kolož Nikola

Modernizácia bezpečnostného kamerového systému

Mesto Moldava finišuje s prvou etapou Digitalizácie a modernizácie kamerového systému na svojom území. S finančnou podporou Rady vlády Slovenskej republiky pre prevenciu kriminality prebieha výmena pôvodných kamier za digitalizované kamery na jedenástich miestach a osadenie nových kamier monitorujúcich problematické časti mesta na troch nových lokalitách.

V priestoroch budov Mestskej polície prebehla výmena centra obsluhy bezpečnostného kamerového systému. Uskutočnila sa prestavba priestorov a inštalácia nových kontrolných monitorov. Operátori budú nepretržite 24 hodín denne dohliadať na bezpečnosť prostredníctvom nových kamier, ktoré pribúdajú aj na nových lokalitách v meste. Úplne novými monitorovanými lokalitami sú - ul. Oslobodenia - Nová 3, kde sa bude snímať problémová časť sídliska s novovytvoreným parkoviskom a podzemnými kontajnermi, ďalej ulica Školská so záberom na alej a stred Námestia mieru so záberom na detské ihrisko a podzemné kontajnery.

Ostatných 17 pôvodných kamier bude vymenených za nové. Vymenia sa na Debraďskej ulici, v mestskej časti Terasa a na Rožňavskej ulici oproti budove hasičskej stanice. Nachádzajú sa tu pevné kamery, ktoré snímajú každý smer. Jedna kamera je umiestnená na cintoríne, ďalšia na budove Penziónu Bodva. Tá monitoruje park a celé verejné priestranstvo v blízkom okolí. Na verejných priestranstvach v celom meste bude spolu 20 nových digitálnych kamier.

Ako informoval náčelník moldavskej mestskej polície Jozef Gráč, na projekt v hodnote 36.000 eur dala Rada vlády SR 20.000 eur, zvyšok prefinancuje mesto zo svojich zdrojov. Kamerovým systémom je kompletne monitorovaný priestor od centra mesta cez Rožňavskú ulicu až po mestskú časť Terasa. V ďalšej etape modernizácie a rozširovania kamerového systému v budúcom roku by mali nové kamery pribudnúť napríklad aj na Budulovskej ulici.

Nové kamery sú citlivejšie, kvalitnejšie, majú väčšie rozlíšenie. Starý kamerový systém postupne nahradí nový, moderný s lepším optickým zoomom, vďaka ktorému bude vedieť Mestská polícia jednoduchšie odhaliť páchateľov. Vďaka kvalitným záberom je možné presne zistiť evidenčné čísla vozidiel, rozoznať tváre a detaľy postáv aj za zníženej viditeľnosti a v úplnej tme.

Ďakovný list od Národnej kriminálnej agentúry

V posledných rokoch sa množia správy o drogovej problematike. Žiaľ, s drogami je v kontakte aj moldavská mládež. Výchovnú a preventívnu funkciu v tomto smere napĺňa okrem výchovno-vzdelávacích inštitúcií aj Mestská polícia. S protidrogovou tematikou pracuje úspešne, čoho dôkazom je ocenenie priamo od Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, Prezidia Policajného zboru.

Mestská polícia v Moldave nad Bodvou dostala ďakovný list konkrétnie od Národnej kriminálnej agentúry, riaditeľa expozitúry Východ Národnej protidrogovej jednotky za spoluprácu pri objasňovaní trestnej činnosti, na základe ktorej boli zadržaní páchateelia závažnej drogovej trestnej činnosti, ktorí páchali na území mesta Moldava nad Bodvou a v jej okolí. Mestská polícia bola v konkrétnom prípade súčinná s Národnou kriminálou agentúrou v období rokov 2016 – 2017.

A biztonsági kamerarendszer korszerűsítése

Szepsi városa befejezi a kamerarendszer digitalizálásának és modernizálásának első szakaszát. A Szlovák Köztársaság Kormányának a bűnmegelőzésre vonatkozó pénzügyi támogatásával az eredeti kamerákat tizenegy helyen digitalizált kameráakra cserélnek, és a város problémás részein, három új helyszínen új kamerák telepítenek.

A városi rendőrség épületében a biztonsági kamerarendszer központját cserélték. Helyiségek újjáépítését és új ellenőrző monitorok telepítését végezték el. Az üzemeltetők folyamatosan felügyelik a biztonságot a nap 24 órájában az új helyszíneken lévő új kamerákon keresztül. Az újonnan felügyelt helyeken teljesen újak a kamerák. Ezek pedig: Felszabadulás utca, Új utca 3, ahol a hely problémás részét az újonnan létrehozott parkolót és a földalatti konténerek tartják szemmel, az Iskola utca mentén a fasorra nézve és a Béke tér központja mellett, a játszótér és a földalatti konténerek szemszögéből nézve.

A másik 17 eredeti kamerát újakra cserélik. A Debrődi utcában, a Hegyen és a Rozsnyói utcában, a tűzoltósággal szemben helyezik el. Vannak rögzített kamerák, amelyek minden irányt rögzítenek. Egy kamera található a temetőben, a másik a Bodva Panzió épületén. Figyeli a parkot és a környék egész közterületét. A városban 20 új digitális kamera lesz a nyilvános helyeken.

A szepsi városi rendőrség vezetője, Jozef Grác elárulta, hogy, a 36.000 eurós projekbe, 20.000 eurót kaptunk a Bűnmegelőzési Szervezetből, a többöt pedig a város finanszírozza. A kamerarendszer teljesen megfigyeli a városközponttól a Rozsnyói utca és Hegy városrész közötti területet. A kamerarendszer modernizálásának és bővítésének következő szakaszában új kamerákat terveznek felszerelni a Bodollói utcán.

Az új kamerák érzékenyebbek, jobb minőségűek, jobb a felbontásuk. A régi CCTV rendszert fokozatosan felváltja az új, modern, jobb optikai zoom funkciókkal rendelkező, mely megkönnyíti a városi rendőrség számára az elkövetők azonosítását. A kiváló minőségű képeknek köszönhetően pontosan megtalálhatják a járművek regisztrációs számát, képesek felismerni az arcokat és a karaktereket, még csökkent látási viszonyok és a teljes sötétség mellett is.

A Nemzeti Bűnüldözési Ügynökség köszönő levelei

Az elmúlt években növekedett a kábítószer-problémával küzdők száma. Sajnos a szepsi fiatalok szintén kapcsolatban vannak a kábítószerekkel. Az oktatási és megelőző funkciót ebben az irányban a városi rendőrség is ellátja az oktatási intézmények mellett. Sikeresen működtek a kábítószerrel való visszaéléssel kapcsolatos kérdésekben, amiért a Szlovák Köztársaság Belügyminisztériuma, a Rendőrtisztii Hivatal elnöksége köztvetlenül jutalmazta őket.

A szepsi városi rendőrség köszönő levelet kapott a Nemzeti Bűnüldözési Ügynökségtől, a Nemzeti Kábítószer-ellenes Egység keleti részlegétől, a megelőzésben és rendőri fellépések során tapasztalt eredményeikért amelyekkel megakadályozták Szepsi területén és a környéken súlyos kábítószer-bűncselekmények elkövetését. A városi rendőrség konkrétnak esetében együtterműködött a Nemzeti Bűbüldözési Ügynökséggel a 2016 – 2017 közötti időszakban.

Kolož Nikola

Nikola Koložová

Z diania v meste

Mozzanatok a város életéből

Využívanie verejnej dopravy

Dostať sa z terminálu k poliklinike alebo na sídlisko je najmä pre starších ľudí náročné, a to hlavne v sychravom a chladom počasí. Zdolať veľkú vzdialenosť pomáha cestujúcim od začiatku septembra minulého roka verejná doprava v meste, ktorú však verejnosť využíva len málokedy aj napriek nízkej cene cestovného lístka.

Autobus označený číslom jeden odchádza z Terminálu a zastavuje na Rožňavskej ulici, na ulici Československej armády a na sídlisku pri obchodnom centre. Verejná doprava má zastávku aj pred Gymnáziom Štefana Moysesa a na Hlavnom námestí. Tu všade sa môžete previesť za základnú cenu 50 centov. Deti, dôchodcovia a vlastníci zľavových a čipových kariet cestujú ešte lacnejšie. Mestské autobusy sú označené žltou tabuľou a ich odchody sú prispôsobené železničnému grafiku. Mestom prechádzajú osemkrát denne podľa cestovného poriadku. Mesto uzavrelo dohodu s prepravnou spoločnosťou eurobus, a.s. na základe ktorej funguje verejná doprava. Na sprevádzkovanie vlastnej hromadnej dopravy by samospráva potrebovala licenciu. Cestovný poriadok pravidelnej autobusovej prepravy v meste je zverejnený na oficiálnom webovom portáli mesta a na termináli integrovanej osobnej prepravy na informačnom okienku.

Tömegközlekedés használata

A terminálról az egészségügyi központba vagy a lakótelepre való bejutás különösen idős emberek számára nehézkes, kiváltképp ebben a hideg időben. A helyi járatok segítének az utasoknak, tavaly szeptember eleje óta van tömegközlekedés a városban, amelyet a nyilvánosság az alacsony jegyár ellenére csak ritkán használ.

Az egyes számú busz elhagyja a terminált, és megáll a Rozsnyói utcában, a Csehszlovák hadseregtáborban és a lakótelepen lévő áruház közelében. A tömegközlekedés megáll a Stephan Moyses Gimnázium előtt és a Fő téren. Ezekben a távokon a jegyár 50 centbe kerül. A gyermekek, a nyugdíjasok és a kedvezménnyel rendelkezők és chipkártyák tulajdonosai még olcsóbban utazhatnak. A városi buszokat sárga tábla jelöli, és az indulások a menetrendhez igazodnak. A városi járat naponta nyolc alkalommal indul a menetrend szerint. A város megállapodást kötött az eurobus közlekedési társasággal, ennek alapján működik tömegközlekedés. Ahhoz, hogy saját járattal rendelkezzen a város, egy engedélyre lenne szükség. A rendszeres buszjárat menetrendjét a város hivatalos weboldalán és az információs ablakban a terminálon tették közzé.

Pokladňa ZSSK už aj na termináli

Železničná spoločnosť Slovensko oznamuje cestujúcich verejnosť, že od 11. decembra 2017 je osobná pokladňa prepravnej spoločnosti k dispozícii aj na Termináli integrovanej osobnej prepravy. Zabezpečuje predaj vnútrostátnych cestovných lístkov, predaj cestovných lístkov v preprave Železničná spoločnosť Slovensko-České dráhy, predaj rezervácií a vybavovanie preukazov na zľavu cestovného. V pokladni na starej železničnej stanici je nadálej možné zakúpiť si lístky na vlak.

Nikola Koložová

Az Állami Vasúttársaság pénztára a terminálon

Az Állami Vasúttársaság értesíti az utazóközönséget, hogy december 11-től a vasúttársaság járatáira a terminálon is meg tudják venni a jegyeiket. Ezáltal biztosítva lesz a helyközi járatokra a jegyek megvétele, foglalása és az utazási kedvezmények megváltása a Szlovák Vasúttársaság járatáira valamint jegyvétel a České Dráhy járatára.

Kolož Nikola

Városunk vezetése és művelődési központja
szeretettel meghívja Önöket az

ünnepi műsorral egybekötött karácsonyi vásárra

2017. december 16
16:00 órától Szepsi Főterén

A helyi alapiskolák tanulóinak
és a Š. Moyses Gimnázium diákjainak
fellépése

ZANZIBAR

2017. december 17
13:00 órától Szepsi Főterén

Karácsonyi futás Szepsi utcáin
a Bódva Sportklub szervezésével

16:00 A helyi alapiskolák tanulói,
a ZIVENA asszonykorus és a Müvészeti
Alapiskola fellépése

NOCADEŇ

Éjjük meg együtt a karácsonyvárás időszakát!

Mesto Moldava nad Bodvou a Mestské kultúrne stredisko
Vás srdečne pozývajú na

Vianočné trhy s vianočným programom

16. december 2017
od 16:00 hod. na Hlavnom námestí

Vystúpenie detí
z miestnych ZŠ a Gymnázia Š. Moysesa

ZANZIBAR

17. december 2017
od 13:00 hod. na Hlavnom námestí

Moldavský vianočný beh ŠK Bodva
16:00 Vystúpenie detí
z miestnych ZŠ, ŽSS Živena a ZUŠ

NOCADEŇ

Vychutnajme si spolu predvianočný čas!

Z diania v meste

Mozzanatok a város életéből

Opravy, rekonštrukcie

Rekonštrukcia bývalého internátu SoŠ

Mesto má v pláne zrealizovať rekonštrukciu budovy na Hviezdoslavovej ulici. Mala by tam vzniknúť nová bytová jednotka z prostriedkov Štátneho fondu rozvoja bývania. V súčasnosti prebieha inžinierska činnosť na stavebné povolenie, zabezpečenie verejného obstarávania a vypracovanie žiadosti pre ŠFRB.

Vyvýšený bezpečnostný ostrovček v mestskej časti Budulov

Uskutočnila sa oprava križovatky na ceste III. triedy v mestskej časti Budulov. Na usmernenie dopravy sa vytvoril stredový bezpečnostný ostrovček. Ten bol navrhnutý ako zeleň a od vozovky je oddelený novým cestným obrubníkom. Povrch vozovky bol na mnohých miestach narušený výtlkmi, ktoré boli čiastočne opravované. Opravil sa položením novej súvislej asfaltovej vrstvy. Celková cena prác bola viac ako 27.000 eur.

Rekonštrukcia MŠ s vyučovaním jazykom maďarským

Mesto Moldava pokračuje v oprave a rekonštrukcii budov vo svojej správe. Rekonštrukčné práce sa v Materskej škole s vyučovacím jazykom maďarským začali v októbri a pomaly sa chýlia ku koncu. Budova bola postavená v šesťdesiatych rokoch minulého storočia. Už od jej dokončenia v nej sídlila materská škola. V minulosti mohlo materskú školu podľa predpisov navštievoať až 60 detí, ale podľa nových pravidiel sa v nej môže vzdelať len 40 detí. Po ukončení rekonštrukčných prác bude môcť škôlku navštievať znova pôvodný počet škôlkarov. Mesto dostalo na rekonštrukčné práce dotáciu z Ministerstva vnútra v hodnote 180.000 eur. Celková cena prác dosahuje sumu 159.000 eur. Počas prác sa na prízemí rozobili staré steny, uskutočnila sa výmena rozvodov a vznikla nová jedáleň a inštaloval sa nový jedálenský stolový výtah. Deti mohli materskú školu navštievoať počas celej doby rekonštrukčných prác s menšími obmedzeniami.

Javitások, felújítások

Az egykor kollégium felújítása

A város azt tervezzi, hogy felújítja az épületet a Hviezdoslav utcában. Új lakóegységet jöhet létre az Állami Lakásfejlesztési Alapból. Jelenleg az építési engedélyezési tevékenység folyik, a közbeszerzés bebiztosítása és az Állami Lakásfejlesztési Alap iránti kérelem kidolgozása.

Megnövelt biztonság járdaszigettel a Bodollói elágazásnál

Befejeződött a kereszteződés javítása Bodollón. Az úttesten járdaszigetet hoztak létre a forgalom irányításához. Úgy terveztek, hogy zöld felülettel rendelkezzen, és elkülönüljön az úttól ami szegéllyel van elválasztva. Az útfelületet sok helyen megrongálódott, részben javítva lett. Új, folyamatos aszfaltréteg lett kialakítva. A munka összköltsége több mint 27.000 euró volt.

A magyar tannyelvű óvoda rekonstrukciója

Városunkban folytatódnak a felújítási és rekonstrukciós munkálatok. A magyar tannyelvű óvoda felújítása mely októberben kezdődött, lassan a végéhez közeledik. Az épület a múlt század hatvanas éveiben épült. Átadása óta óvodaként üzemelt. A korábbi időszakokban 60 gyermek járhatott a falai közé, de az új szabályzások miatt manapság körülbelül 40 gyermek jár ide. A rekonstrukció befejezésével, ismét növekedhet az óvodások száma. A város a Belügyminisztériumtól 180.000 eurós támogatást kapott az újjáépítési munkálatokra. A munkálatok összköltsége 159.000 euró volt. A munka során a régi falakat lebontották a földsínten, megváltoztatták a termék elosztását, új étkezőt hoztak létre és új étkezőasztalokat szereltek fel. A gyermekek az óvodába az egész rekonstrukciós munkálat ideje alatt kisebb korlátozásokkal járhatnak.

Výmena zábradlí v centre mesta a na sídlisku

V meste pribudli nové kované bezpečnostné zábradlia na križovatke Hlavná - Rožňavská a na sídlisku.

Prasknuté potrubie v kotolni polikliniky

Od 27. novembra 2017 prebiehajú v areáli polikliniky a na ulici Československej armády pred budovou Úradu práce sociálnych vecí a rodiny výkopové práce pomocou ťažkej strojovej techniky. K menším obmedzeniam pre chodcov a cestnú dopravu dochádza na parkovisko a pred budovou Úradu práce sociálnych vecí a rodiny. Predpokladaný termín ukončenia výkopových prác a samotných stavebných prác v uvedených priestoroch je 22. december 2017. Dôvodom prác je rozšírenie teplovodných vedení v správe Tepelného hospodárstva Moldava, a.s. Prosíme občanov o zvýšenú obozretnosť a pozornosť pri prechode danou lokalitou.

Výmene a rozšíreniu potrubí predchádzala havarijná situácia. V kotolni prasklo teplovodné potrubie, ktoré spôsobilo ochladenie radiátorov v budove polikliniky. Pracovníci Správy budov Mestského úradu reagovali pohotovo a problém ešte v ten deň vyriesili. Prechod na sieť Tepelného hospodárstva bol plánovaný a stavebné povolenie bolo vydané pred niekoľkými mesiacmi v tomto roku.

Nikola Koložová

Korlátok cseréje a városban és a lakótelepen

Városunkban új, kovácsoltvas biztonsági korlátok kerültek a Fő utca és a Rozsnyói út kereszteződésébe valamint a lakótelepre.

Csőrepedés az Egészségügyi központ kazánházában

2017. november 27-től ásási munkákat végeznek az Egészségügyi Központnál, a Csehszlovák hadsereg utcáján valamint a Szociális és Családügyi Munkaügyi Hivatal előtt, nehézgépekkel. Kissé korlátozzák a gyalogosokat és a közúti közlekedést a parkolóban és a Szociális és Családügyi Munkaügyi Hivatal előtt. A gyalogosokat és a közúti forgalmat csak minimális mértékben zavaró munka előreláthatóan december 22-én befejeződik. A munka oka az Egészségügyi Központ csatlakozása a Szepsi Hőszolgáltató hálózatához. A polgároktól fokozott körültekintést és figyelmet kértünk a helyszínen való közlekedéssel kapcsolatban.

A csővezeték cseréjét és bővítését megelőzte egy vészhelpozet. A kazánban volt egy melegvízvezeték, amely a radiátorok melegenítését szolgálta a központban. A városi közigazgatás épületigazgatásának alkalmazottai azonnal reagáltak, és a probléma megoldódott azon a napon. A Hőszolgáltató hálózatára való átállást terveztek, és az építési engedélyt idén néhány hónappal ezelőtt adták ki.

Kolož Nikola

Večná téma – Rómovia v Moldave

Mesto Moldava sa pre verejnosť stala zaujímavou aj pre tému spolunažívania rómskeho obyvateľstva s väčšinovým. Vznikli rôzne televízne reportáže, filmy, aj novinové články, ktoré sa tejto téme venujú a sú pre príjemcov atraktívne najmä z pohľadu fenoménu spolunažívania rôznych kultúr v pomerne malom priestore. Pre nás Moldavčanov však táto symbióza nie je ničím nová ani senzačná. Vedľa spolu nažívame už nepamäti a mnohí sme presvedčení o tom, že nás už nič nové nemôže prekvapíť. A predsa môže...

Každý deň sme svedkami biedy, v uliciach vidíme malé rómske deti zo sociálne znevýhodneného prostredia. Také, ktoré do školy chodia v polozapadnutých topánkach a štipe ich mráz nielen na líc, ale dotýka sa ich celého tela, ba aj duše, pretože nepoznajú teplo rodinného krbu a mnohé nevedia aký pocit je žiť v harmonii. Chýba im naplnenie základných ľudských potrieb, pretože žijú v tej najväčšej chudobe, akú si vieme predstaviť. Je smutné a poľutovania hodné, že sa nám denno- denne naskytuje takýto pohľad, keď sa prejdeme ulicami mesta. Nemôžeme však upadnúť do beznádeje, že niet cesty von z tohto začarovaného kruhu.

Pomoc prichádza

V Moldave existuje mnoho pozitívnych príkladov pomoci obyvateľom žijúcim na pokraji biedy. Do osady na Budulovskej ulici prichádza podpora zo strany sociálnych pracovníkov, samosprávy, rôznych organizácií aj jednotlivcov. Základná škola s vyučovacím jazykom maďarským na čele s riaditeľkou Andreou Papp je jednou z mála svetlých výnimiek pozitívnej a nadmieru efektívnej práce s rómskymi deťmi, dovolíme si povedať bez akýchkoľvek zveličení, že na celoštátnnej úrovni. Komunitné centrum v osade na Budulovskej ulici deti nielen učí, ale poskytuje im aj chvíle oddychu a pocitu, že niekam patria. Zabezpečenie pitnej vody, likvidácia odpadu z osady, poskytnutie náhradných bytov obyvateľom, ktorí na to majú nárok – toto všetko sú kroky zo strany mesta smerom k zlepšeniu životnej úrovne Rómov v tažkej životnej situácii. Samospráva podáva pomocnú ruku núdznym bez ohľadu na farbu pleti – toto vždy platilo a platí to dodnes.

Čo nás však v poslednom čase zabolelo je to, že Moldavu vykreslili niektoré médiá ako konfliktné mesto, kde kraľuje diskriminácia a netolerancia voči rómskemu obyvateľstvu. Začali sme sa o tejto téme otvorené rozprávať, aby sme sa posunuli vpred.

Sme naozaj konfliktné mesto?

V F-klube sa 12. októbra uskutočnila diskusia o rómskej problematike v našom meste. Iniciatíva vzišla od splnomocnenca vlády pre rómske komunity Ábela Ravasza, ktorý stretnutie zorganizoval z toho dôvodu, aby sa načrtli hlavné témy diskusie odborníkov aj laickej verejnosti do budúcnia. Na úvod spomenul, že sa naňho obrátilo viac novinárov s prosbou, aby im poskytol informácie o „kauze“ súvisiacej s Rómami v našom meste. Narýchlo si však nevedel vybrať z množstva konfliktov, ktoré sa v Moldave stali. Aj to bol dôvod, prečo sa usporiadalo stretnutie.

Zúčastnili sa na nej primátor mesta Slavomír Borovský, riaditelia niektorých škôl, zástupcovia úradu Košického samosprávneho kraja, štátnej a mestskej polície ako aj viacerí poslanci mestského zastupiteľstva. Splnomocnenec vlády pre rómske komunity Ábel Ravasz mal za cieľ načrtnúť mapu problémov, ktoré čakajú na vyriešenie. Podľa neho je potrebné zriadiť pracovnú skupinu na pomoc pri integrácii rómskeho obyvateľstva v meste. Pozitívne vníma napríklad prácu komunitného centra, ale aj rešpektovanie zákazu predaja toluénu bežným spotrebiteľom zo strany obchodníkov, ktorý vyplýva z nariadenia Európskeho parlamentu.

V Moldave bol už veľakrát a podľa neho sa v meste objavilo mnoho káuz počnúc raziu v osade na Budulovskej ulici v roku 2013, cez údajné nevpustenie obyvateľov rómskeho pôvodu na mestské kúpalisko až po vybudovanie oplotenia medzi dvomi základnými školami na ulici Československej armády. Každá minca má dve strany a každý jeden prípad by sa mal hodnotiť objektívne. Označiť prístup samosprávy k občanom rómskeho etnika za diskriminačný nechcel ani samotný splnomocnenec vlády Ábel Ravasz, hoci sa tento prívlastok v médiách rozšíril.

Borovský: Zbavme sa nálepky konfliktné mesto

Cieľom mesta je zbaviť sa nálepky konfliktného mesta prostredníctvom konzultácií, diskusií a debát s praktickými závermi, do ktorých sa zapojí nielen odborná, ale aj laická verejnosc. Primátor mesta Slavomír Borovský na rozdiel od splnomocnenca vlády vidí problém v širšom kontexte a do diskusií chce začleniť celý región. Na stretnutiach, kde sa bude rozoberať rómska otázka, by sa podľa neho mali zapojiť aj starostovia okolitých obcí, pretože rómska otázka sa týka napríklad aj Jasova, Veľkej Idy, Drienovca či Turne nad Bodvou, kde starostovia riešia podobne vypuklé problémy ako mesto Moldava v súvislosti so vzdelávaním, bezpečnosťou, bývaním či zabezpečením

pitnej vody pre obyvateľov zo sociálne znevýhodneného prostredia.

Primátor mesta prízvukuje systémové riešenie rómskej problematiky a prirovnáva ho k spojeným nádobám, kde všetko so všetkým súvisí. Výsledkom odborných konferencií by podľa neho mali byť konkrétnie okruhy problémov a následne viditeľné výsledky realizované v praxi s dopadom na všetkých obyvateľov. Ábel Ravasz tvrdí, že mesto robí správne opatrenia, ale jedným dychom dodáva, že by malo pracovať s témou rómskej problematiky ešte viac a intenzívnejšie ako doteraz. Primátor mesta Slavomír Borovský navrhol zorganizovať odbornú konferenciu, kde by sa načrtli dôležité témy tohto regiónu a až potom by sa mohla tvoriť prípadná pracovná skupina zložená zo zdravotníkov, pedagógov, sociálnych pracovníkov, príslušníkov mestskej a štátnej polície, zástupcov Slovenskej pošty a iných odborníkov. Vypuklosť problémov integrácie Rómov do spoločnosti podľa primátora nie je u nás iná ako kdekoľvek v krajine, a preto nie je presvedčený o tom, že zriadenie pracovnej skupiny je súčasťou systémového prístupu k integrácii. Moldavu nad Bodvou podľa neho preslávili neslávne známe medializované "kauzy", ktoré sú podobné tým, ktoré sa možno objavili aj v iných mestách, len o nich nevieme. Rozdiel vidí v popularizácii niekedy zveličených výpovedí cez komunikačné prostriedky, čo ovplyvnilo verejnú mienku natoľko, že sa niektorým divákom, poslucháčom a čitateľom javí situácia v našom meste vážnejšia než v skutočnosti je.

Dlh na nájomnom

Primátor mesta Slavomír Borovský otvorené rozprával o zabezpečení prístupu obyvateľov osady na Budulovskej ulici k pitnej vode, ale aj o dlhoch na nájomnom na Bartalosovej ulici a na ulici Československej armády, ktoré spolu dosahujú výšku približne 140 tisíc eur. Zaujímavosťou môže byť fakt, že najmenej dlhov na nájomnom produkujú nájomcovia v osade na Budulovskej ulici. Existuje dokonca rodina, ktorá dostáva relatívne pekný príjem a mala by možnosť žiť v lepších podmienkach mimo osadu. Rodina však nejaví záujem prestahovať sa, pretože si na spôsob života v tejto komunité zvykla. Každá rodina by sa mala posudzovať individuálne. Primátor mesta sa vyjadril aj k téme možnosti legalizácie príbytkov v osade na Budulovskej ulici, ktorá môže byť problémová z dôvodu, že táto oblasť patrí pre blízkosť k rieke Bodva do záplavovej zóny.

Problemy v školstve predostrel riaditeľ Strednej odbornej školy István Štefan. Prioritne by sa podľa neho mala riešiť otázka prijímania žiakov-deviatakov zo špeciálnych tried na odborné vzdelávanie ukončené maturitou. Podľa legislatívy totiž môžu získať len výučňu List na strednom odbornom učilišti. Ďalší problém načrtla riaditeľka Základnej školy a gymnázia s vyučovacím jazykom maďarským Andrea Papp. Poukázala na to, že nie všetky rodiny reálne odkázané na pomoc môžu dostávať dávku v hmotnej nûdzi. Nápravu vidí v spresnení a aktualizácii databáz na úradoch práce sociálnych vecí a rodiny podľa férkových pravidiel.

Práca pre chudobných, policajné štatistiky

Primátor mesta Slavomír Borovský predostrel aj tému vzniku nových pracovných miest. Príležitosť vidí napríklad vo vytvorení sociálneho podniku, kde by sa mohli zamestnať aj ľudia zo sociálne znevýhodneného prostredia.

Riaditeľ okresného riaditeľstva Policajného zboru okresu Košice-okolie Rastislav Jedinák zhral štatistiku objasnenosti trestných činov. Rok 2017 zatial patrí medzi najlepšie v porovnaní s predchádzajúcimi rokmi. Špecifickom pre mesto Moldava je však podľa neho fakt, že do radov príslušníkov štátnej polície v meste sa hlásia málo Moldavčanov a aj z nich len málokto prejde výberovým konaním. Splnomocnenec vlády Ábel Ravasz poukázal na pozitívne príklady čerpania finančných prostriedkov z Eurofondov a v závere stretnutia zhral hlavné myšlienky zo stretnutia a kroky, ktoré v najbližšom čase urobí. Primátor mesta Slavomír Borovský uvítal túto iniciatívu.

Rómska problematika sa týka všetkých

Napriek viac ako 20 rokov trvajúcej snahe o riešenie rómskej problematiky sa na celoštátnnej úrovni udialo, vzhľadom k závažnosti problému, pomerne málo, čo by vytrhlo najchudobnejších Rómov z osád. Systémové riešenie je, zdá sa, hľavne v rukách samospráv. Tie poznajú svoje možnosti a vypuklosť problémov, ale len pomocou štátu sa dá zabezpečiť, aby mestá a obce mohli pevne uchopiť problém do vlastných rúk a aby ho vyriešili koncepcne. Spolunažívanie rómskeho a väčšinového obyvateľstva v našom meste sa nezakladá na konfliktoch a neznášanlivosti. Bolo by nerozumné a nepravdivé tvrdiť, že nevznikajú roztržky medzi Rómami a väčšinovým obyvateľstvom. Nie je však pravda ani to, že v našom meste prevláda nenávist a zloba voči Rómom. Otvorili sa mnohé boľavé otázky a mesto začalo robiť konkrétnie kroky v oblasti rómskej problematiky, ale aj chudoby a tiež aj v otázke neprispôsobivých obyvateľov. A tu vidíme príčinu, pre ktorú nás označili nepeknou nálepou, ktorej sa chceme a niekde aj musíme zbaviť...

Nikola Koložová

Z diania v meste

Mozzanatok a város életéből

Plány Združenia miest a obcí Údolia Bodvy na nasledujúci rok

Za účasti primátora mesta Slavomíra Borovského a starostov okolitých obcí sa vo štvrtok 23. novembra uskutočnilo zasadnutie Združenia miest obcí Údolia Bodvy. Pracovné rokovanie prebehlo v Irkubátorovom dome a v Penzióne Bodva a bolo rozdelené na dve časti. V prvej bol tému spoločný stavebný úrad a financovanie Centra voľného času Cvrček so strany dotknutých obcí. Spoločný stavebný úrad so sídlom na Mestskom úrade na Bartalosovej ulici rieši obrovský nápor žiadostí zo strany samospráv. Starostovia sa zhodli na tom, že úrad je potrebné finančne aj personálne posilniť.

V prvej časti zasadnutia sa načrtol aj problém financovania Centra voľného času Cvrček. Hlavnou tému rokovania bola problematika zostavenia rozpočtu na rok 2018. Účastníci zasadnutia vyčlenili oblasti, ktorým sa budú v nasledujúcom období venovať. Združenie chce v jednotlivých obciach osadiť nové autobusové zastávky a obce chcú zabezpečiť spoločné verejné obstarávanie. Ďalšou oblasťou zamerania v budúcom roku je zabezpečenie vzdelávania starostov. Témou zasadnutia bolo aj prvé spoločné rokovanie s predsedom Košického samosprávneho kraja Rastislavom Trnkom. Združenie sa mu chce predstaviť a predstrieť mu hlavné problémy obcí, medzi ktoré patrí hlavne potreba zlepšenia dopravnej infraštruktúry v správe Košického samosprávneho kraja. Na zasadnutí rezonovala aj téma integrovanej osobnej prepravy. Predsedníčka Mária Lacková poukázala na to, že TIOP sa nachádza ďaleko od centra mesta a podľa nej by bolo vhodné skrátiť cestujúcim cestu do mesta prostredníctvom novej zastávky osadenej v blízkosti centra mesta. Primátor Moldavy Slavomír Borovský rozvinul diskusiu o sociálnej oblasti. Zamýšľal sa

nad tým, ako by mohlo Združenie miest a obcí Údolia Bodvy v budúcom roku pomôcť ľuďom, ktorí sa dostali do ľahkej situácie. Napríklad sirotám, osamelým osobám a obyvateľom, ktorých postihli následky nehody alebo živelnej katastrofy. Medzi krátkodobé plány patrí zviditeľnenie Združenia miest a obcí Údolia Bodvy a jeho činnosti. V tomto roku sa združenie rozhodlo vydáť brožúru s informáciami o členských obciach, ktorá bola doručená do každej domácnosti. Vznikne ďalšie vydanie brožúry. Jej hlavnou tému budú predovšetkým výsledky práce združenia. Primátor mesta Slavomír Borovský v závere stretnutia načrtol myšlienku založenia spoločného úradu poriadkovej služby. Mestská polícia v Moldave nad Bodvou by podľa neho mohla rozšíriť svoju činnosť aj v okolitých obciach Údolia Bodvy, ktoré majú problémy s bezpečnosťou na svojom území.

Nikola Koložová

Zloženie sľubu predsedu a poslancov KSK

Na ustanovujúcom rokovaní 4. decembra 2017 zložil sľub nový predseda Košického samosprávneho kraja Rastislav Trnka a 57 poslancov zastupiteľstva. Moldavu bude v krajskom parlamente reprezentovať poslanec Roland Szabó.

Slávnostné zasadanie sa uskutočnilo mesiac po voľbách do orgánov vyšších územných celkov na magistráte mesta Košice. V úvode ustanovujúceho rokovania odzneli informácie o výsledkoch volieb. Doterajší predseda KSK Zdenko Trebuľa potom prijal sľub svojho nástupcu a odovzdal mu insígnie. Sľub poslancov Zastupiteľstva KSK predniesol doteraz najstarší poslanec zastupiteľstva Karol Horník. Rastislav Trnka uviedol, že chce začať realizovať program, ktorý zverejnil na začiatku kampane. Napríklad chce zriadiť Radu starostov a primátorov ako svoj poradný orgán, plánuje zriadiť aj post splnomocnenca pre sociálne znevýhodnených občanov a národnostné menšiny. Pred zvolením do funkcie rokoval aj s primátorom mesta Slavomírom Borovským o možnej spolupráci vysšieho územného celku s mestom Moldava nad Bodvou.

Na ustanovujúcej schôdzke boli prítomní predsedovia výborov a poslanci Národnej rady SR, rektori a dekaní vysokých škôl, zástupcovia cirkví a štátnej správy, primátori miest a starostovia obcí z Košického kraja, medzi nimi aj primátor. Roland Szabó sa ujal svojej funkcie. Po prevzatí mandátu z rúk predsedu KSK hovoril o prioritách, ktorým sa chce venovať ako poslanec krajského zastupiteľstva a o svojich prvých pocitoch. Chce prispieť k zlepšeniu stavu cest v kraji a jeho cieľom je tiež pomôcť v oblasti školstva.

Predsedu a poslancov KSK čaká 5 rokov práce na zlepšenie situácie v našom kraji. Počas tohto obdobia vysvitne, či sa im podarí splniť ciele, ktoré si vytýčili pred voľbami ako aj to, či splnia očakávania občanov kraja.

Nikola Koložová

PENIAZE DO KAŽDEJ DOMÁCNOSTI

na čokoľvek
na rekonštrukciu
na nové bývanie

OD 600 DO 100 000 €

BEZ POPLATKOV

JEDNODUCHÉ VYBAVENIE

 0918 509 724

Nová adresa: Hviezdoslavova 18
(oproti VÚB vo dvore)

SLOVENSKÁ
POŽIČOVŇA

GOLDEN YACCA®

Prírodný rastlinný produkt, ktorý sa získava šetrnou
technológiou z rastliny Yucca Schidigera

Na slovenskom trhu
pôsobíme už od roku 1993

EGYM Slovensko s.r.o.
Rožňavská 8,
045 01 Moldava nad Bodvou

tel.: +421 55 460 75 80-1,
e-mail: egym@egym.sk
www.goldenyacca.sk

Prajeme Vám radostné, pokojné vianočné sviatky a šťastný nový rok plný zdravia a pohody, veľa zdravia, šťastne prežitých chvíľ, lásky a ľudského porozumenia.

Rok 2018, nech je pre Vás, vážení spoluobčania, úspešný, nech Vás počas celého roka obklopuje zdravie a šťastie.

To všetko vám praje redakcia časopisu Moldavská panoráma.

Örömteli, békés Karácsonyi Ünnepeket kívánunk Önnek, Boldog Új Évet, egészséget, jó közérzetet, sok boldog pillanatot, szeretetet és megértést. 2018-ban városunk polgárai legyenek sikeresek, egész évben egészségesek és boldogok. Mindezeket kívánja Önnek és kedves családjának a Szepsi panoráma teljes szerkesztősége.